
Dichterbij

- o *Ont-moeten*
- o *Frans de Koning*

Gerard Lohuis
Gerard Lohuis

Ont-moeten

Gerard Lohuis

Hij zit meestal in z'n eentje ergens op een bankje in het plantsoen. Het leven lijkt aan hem voorbij te gaan terwijl hij voortdurend met spulletjes uit z'n plastic tas in de weer is. Hij heeft zich al een tijdje niet geschoren en z'n uitstraling doet vermoeden dat het nog niet zo lang geleden beter met hem ging. Het is de manier waarop hij kijkt en de kleine handelingen die verraden dat hij een man met manieren moet zijn geweest. Mogelijk verraadt het sleets geworden pak dat hij op z'n minst een redelijke kantoorbaan heeft gehad. Wanneer ik door het park wandel, bemerk ik bij mezelf enige schroom om bij hem te gaan zitten, laat staan contact met hem te maken.

Ik schrik wanneer hij onverwacht een telefoon uit z'n zak haalt en een onnavolgbaar verhaal begint af te steken. Hij heeft er kennelijk geen moeite mee om in het openbaar ruzie te maken met iemand die er beter aan doet om hem met rust te laten. Even denk ik dat hij hardop in zichzelf aan het praten is, maar dan moet hij wel een goede toneelspeler zijn. Hij eindigt furieus dat de ander 'dood kan vallen en hem met rust moet laten'. Zijn gedrag nodigt niet uit om een gesprek met hem aan te gaan. Gejaagd pakt hij een aantal spullen uit de tas en wordt toenemend ongeduldig omdat hij niet kan vinden wat hij zoekt.

"Heb jij soms bij mijn spullen gezeten toen ik aan het bellen was". Ik schrik op uit eigen gedachten en wacht even af wat er komen gaat. "Je bent toch niet doof, ik vroeg je wat. Dan kun je me toch een antwoord geven?" De intonatie doet vermoeden dat hij nu met mij ruzie wil zoeken. Z'n blik staat op onweer en het lijkt beter om niet langer te zwijgen. "Wat bedoel je, ik heb toch niet iets van je nodig? Waarom zou ik dan aan jou tas zitten?" Hij is er niet gerust op en zegt dat hij me in de gaten zal houden. Ik zou nu weg moeten gaan maar ik ben juist naar hem toe gegaan omdat mensen in zijn buurt zich zorgen om hem maken vanwege zijn gedrag en omdat hij dagelijks op deze plek zit.

Ik vraag hem of hij nog wel eens mensen tegenkomt. Hij stelt mijn nieuwsgierigheid niet op prijs en als ik iets van hem wil, kan ik maar beter weggaan. Hij heeft het niet zo op anderen en mijn uitstraling belooft volgens hem weinig goeds. Hij heeft altijd voor zichzelf gezorgd en wanneer zijn aardse bestaan ten einde zal komen, zal ik begrijpen dat hij voorbestemd is voor het rijk der hemelen. Ik ben volgens hem een vreemde snuiter in dit aardse bestaan. Ik spreek hem hierna nog enkele keren op het bankje en zie dat het steeds slechter gaat. Niets doen is geen optie.

Twee weken later zit ik naast hem op een bankje in de kliniek en is hij versuft door medicijnen.

Frans is koning. Hij voelt zich onbegrepen door de buitenwereld. Volgens hem is dat het lot van iemand van zijn postuur. Hij staat nu eenmaal op eenzame hoogte en dan kun je niet iedere mening van de eerste de beste serieus nemen. Hij heeft zijn studie internationale handelsbetrekkingen niet afgemaakt waarmee de samenleving zijn maatschappelijke bijdrage zal moeten missen. Hij zou de premier van dit armetierige kikkerlandje zo enkele adviezen kunnen geven. Hij heeft wel een idee hoe je het asielzoekersvraagstuk kunt oplossen en het scholingsvraagstuk zou wat hem betreft al lang van de agenda afgevoerd kunnen worden als men hem had betrokken bij de oplossing ervan. Hij wil het niet met zoveel woorden zeggen maar het komt erop neer dat hij iedere functie waar hij voor gevraagd zou worden, kan invullen. Op alle niveau's. Hij begrijpt het niet dat men hem niet vraagt en na een tiental sollicitaties is hij ermee gestopt om zichzelf nog in de markt te zetten. Een samenleving die zo met hem omgaat, verdient niet beter.

Het is niet altijd zo geweest. Als kleine jongen begreep hij van zijn artistieke vader, die er diverse relaties op na hield, dat Frans er eigenlijk niet toe deed. In de ogen van vader kon Frans het niet snel goed doen. Frans z'n schoolcijfers waren in vaders ogen steeds te laag, thuis kon hij beter zijn mond dicht houden om te voorkomen dat vader een cynische opmerking maakte en vader had nooit tijd voor Frans. Die tijd had vader nodig om weer eens een nieuwe vrouw het huis binnen te halen. Zijn moeder was al vertrokken toen Frans nog geen vier jaar oud was en vanwege haar drankgebruik was het maar beter dat hij moeder niet te vaak onder ogen kwam. Na zijn zesde jaar wilde hij niet meer naar haar toe en speelde hij vaak alleen op zijn slaapkamer. Vriendjes had hij niet want die wilden niet bij hem thuis komen vanwege zijn vreemde vader. Frans schaamde zich voor zijn vader en ontwikkelde een rijke fantasie met zijn speelgoedtreinen en hij was vaak online aan het chatten met kinderen over de hele wereld. Hij ontwikkelde een instinct om anderen 'naar zijn hand te zetten'. De leegte van zijn bestaan, vulde hij op met het leven in zijn eigen schijnwereld.

Hij wil een ander huis maar geen enkele corporatie helpt hem omdat hij weigert zich in te laten schrijven als huiszoekende. Hij zoekt het hogerop en klaagt al drie jaar van burgemeester tot de nationale regering in brieven over de houding van de woningbouwvereniging. Ik beaam dat niemand meer dan hij recht heeft op een woning. Hij heeft zich gemeld met een ernstige depressie en ik moet begrijpen dat niemand zich ooit zo depressief heeft gevoeld als hij. Gezien de uitzichtloosheid van deze situatie, Frans zal echt niet van gedrag veranderen, leg ik aan enkele corporaties het probleem uit. Hij moet maar een keer bellen en dan wil men hem best een aanbod doen. Ik leg Frans uit dat hij mogelijk een corporatie kan bellen omdat de regels gewijzigd zijn.

Een week later belt hij op. Hij heeft zelf het probleem opgelost. Hij heeft er maar één telefoontje aan gewijgd.